

Szobanövények föld nélkül?

Lehet szobanövényeket föld nélkül tartani? Igaz, hogy még tartósabbak, szebbek? Igaz, hogy a gondozásuk is egyszerűbb? A válasz, határozott igen! A megoldás : a hidrokultúra.

Másról van szó, mint a hidropónia esetében, ahol termesztési céllal, üvegházban, föld nélkül, pl. perlit, vagy kőzetgyapot természetű közegen nevelnek növényeket, a minél nagyobb hozam elérése céljából. A szobanövények esetében „csak” azt szeretnénk biztosítani, hogy igazán jól érezzék magukat.

Mit érdemes tudni a hidrokultúras rendszerről?

Azért beszélünk rendszerről, mert több elemből áll, az igényesebb megoldás többet kíván. A rendszer elemei: 1. hidrokultúras növény, 2. nevelőcserép, 3. vízmérce, 4. agyag-granulátum, 5. speciális műtrágya, 6. dísz,- vagy takarócserép.

1. Szinte minden ismert szobanövény, a lágyszárú növények pl. Begonia, Impatiens stb. kivételével, jól meggyökeresedik (a föld helyett használt) agyag-granulátumban. Tehát nincsenek csak „hidrokultúras” növények. A könnyen akár egy pohár vízben is jól gyökeresedők, pl. Dracaena fajták otthon is könnyen átnevelhetők.
2. A termesztők, a növényeket, áttört falú, szabvány méretű, erre a célra kifejlesztett műanyag nevelőcserépekben gyökereztetik meg. Ez a cserép lehetővé teszi a víz szabad bejutását a gyökerekhez, illetve a gyökerek is kiléphetnek a cserépen kívülre. Továbbá itt a helye a vízmércének is.
3. Tartónkként egy vízmércére van szükség, hogy a vízszint aktuális állapota bármikor látható legyen. Tehát, ha pl. egy nagy tartóban, akár több nm-es kazettában számos növény is elfér, elegendő egyetlen mérce.
4. A közeg nem föld, hanem agyag-granulátum. Agyag, amit a szokásosnál magasabb 1200 C fokon, forgó csökemencében égetnek ki. Ettől az eljárástól, a víztartalma pillanatok alatt elpárolog és olyasmi történik az agyaggal, mint a pattogatott kukoricával, megduzzad, megszilárdul és a forgatástól a granulátum felszínén, kemény kéreg keletkezik. Az eredmény: barna, könnyű, porózus, nem porladó, szervesetlen, élettelen, tiszta, neutrális anyag.
5. A speciális műtrágyát, (pl. Lewatit HD5) a hidrokultúras növényekhez fejlesztették ki. A szokásostól eltérő módon, az ioncserélés elvén működik. Használatával szükségtelenné válik a lágyszárú víz, mert éppen a közönséges csapvíz ionjai lépnek a növény által felvett tápanyagként szolgáló ionok helyére. Tartóshatású, elegendő 4-6 havonta adagolni.
6. Díszcserépet/kaspót ma már hatalmas kínálatból lehet választani, a belső tér berendezése, színei a megrendelő egyedi igénye szerint.

Mi a gond a földes növényekkel? Miért nem sikerül sokáig megőrizni szépségüket?

Egyik ok a hibás öntözés, a másik a „föld” maga. Amikor megtanultuk hogyan kell „locsolni” a növényeket, egészen más földet használtak a kertészetek, mint ma. A régi földet termőtalajhoz adagolt komposztált szerves hulladékból állították elő, amihez további adalékokat kevertek. Az ilyen „virágföld” amikor kiszáradt, összetömörödött, megkeményedett. Öntözéskor a víz leszaladt a cserép fala mellett de a földlabda belseje száraz maradt. Ennek elkerülésére, alátétet használtak és arra törekedtek, hogy a tálkában mindig legyen egy kis víz, ha kiszáradt pótolták. Hetente több alkalommal, kis vízádaggal öntözték a növényeket, sokszor alul és felül egyaránt. Ez így jól is működött. De ma egészen más a helyzet! A kertészetek tőzeg alapú földkeveréket használnak. Ennek 95 %-a tőzeg, ami egy laza szerkezetű rostos szerves anyag. Az ebben nevelt növényt másként kéne öntözni! Ritkán – általában hetente egyszer - nagyobb vízádaggal, felülről! Sose álljon vízben, mert tőzeg úgy működik, mint a szivacs, amit vízbe állítanak. Szerkezete miatt, túl magasan tarja meg a vizet és a pangó vízben gyökerek nem jutnak levegőhöz és hamar károsodnak. Hiába áll vízben a növény, nem tudja felvenni az elhalt gyökerek miatt. A növény meglankad a kiszáradás jelei mutatkoznak, holott éppen a sok víz okozta bajt. A vízben ázó tőzeg, a levegőtlen körülmények között bomlani kezd, kedvező feltételeket teremtve a gombás betegségeknek. Arra sajnos nincs recept növényenként, mikor és alkalman-

ként mennyi vizet kell adni, hiszen túl sok tényezőt kéne mérlegelni. Ezt az állapotot el kell kerülni, meg kell előzni, mert orvosolni már szinte lehetetlen!

Hogy kell öntözni a hidrokultúrák növényeket?

Elég egy pillantást vetni a vízmércére, ami mutatja mennyi víz van a kaspóban. Pontosabban a pillanatnyi vízszintet jelzi. Az alapelv az, hogy akkor kell pótolni a vizet, amikor elfogyott, amikor a mutató, a minimum jelzésre kerül. A kaspó felszínén az agyag-granulátumra - mércét szemmel tartva - kell önteni a vizet, ami lefolyik és a tartó alján összegyűlik. A vízszint emelkedni kezd, mérce mutatója szintén emelkedik. Addig kell önteni a vizet amíg a mutató az optimum jelzésig ér. Ilyen egyszerű. Általában 7-10 naponta elég öntözni. Ha szabadságra megyünk töltsük a vizet a maximumig.

Gyakran ismételt kérdés:

„A hidrokultúrák növényét nem lehet túlöntözni?”

Dehogynem! A mérce OPTIMUM jelzése, a feltöltési optimumot jelzi! A növénynek el kell használnia – párologtatnia a vizét két öntözés között!

„Csak most vettem észre, hogy a jelző már a minimumon áll. Nem lesz ebből baj?”

Nem, ha csak 5-6 napról van szó. A vízmérce ugyanis a granulátum szemcsék közti víz mennyiségét, vagyis a vízszint magasságát méri. De a porózus golyócskák, maguk is sok vizet szívnak fel, ami tartalékul szolgál a növény számára. A gyökerek ezt a vizet még napokig is tudják hasznosítani! Persze, ha minden víz elfogyott, a növény a saját szöveteiből kezdi leadni a vizet és meglankad. Egy ideig a folyamat megfordítható, vízhez jutva, hamar regenerálódik.

Melyek a rendszer egyedi előnyei ?

Első a BIZTONSÁG! A túlöntözés kockázatát kiküszöböltük! Mivel otthon/az irodában növények környezeti feltételei általában állandónak tekinthetők, a növények élettartamát az öntözés befolyásolja a leginkább. A jól választott növény elegendő fényhez jut. A páratartalom nem változik. Ha tápanyaghoz és szükséges mennyiségű vízhez jut, jól érzi magát. A légkondicionálás elviselhető, ha a berendezés a hideg levegőt nem közvetlenül a növényre fújja. A rendszer másik előnye TOLERANCIA. Ha a mérce alsó állása már indokolná is az öntözést, még több napig vízhez jut a növény. Fontos szempont a KÖLTSÉGHATÉKONYSÁG is. A növényeket nem kell átültetni! A több elemből álló, kidolgozott rendszer a beruházáskor többbe kerül, de a fenntartás egyszerűsége, a kockázatok kiküszöbölése, az átültetési munka szükségtelensége, hamar kiegyenlíti a különbözetet.

